

Judikatūras krājums

Lieta C-81/14

Nannoka Vulcanus Industries BV
pret
College van gedeputeerde staten van Gelderland

(*Raad van State* (Nīderlande) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Direktīva 1999/13/EK — II B pielikums —
Gaisa piesārņojums — Gaistoši organiski savienojumi — Emisijas samazināšana —
Organisko šķīdinātāju izmantošana noteiktos darbības veidos un iekārtās — Esošām iekārtām
piemērojamas saistības — Termiņa pagarināšana

Kopsavilkums – Tiesas (piektā palāta) 2015. gada 10. septembra spriedums

1. *Vide — Gaisa piesārņojums — Gaistošo organisko savienojumu emisijas ierobežošana no organiskiem šķīdinātājiem — Direktīva 1999/13 — Esošām iekārtām piemērojamās prasības — Samazināšanas plāna īstenošana — Iespēja piešķirt termiņa pagarinājuma aizstājēju izstrādāšanai — Apjoms*

(*Padomes Direktīvas 1999/13 II B pielikuma 2. punkta pirmās daļas i) punkts*)

2. *Vide — Gaisa piesārņojums — Gaistošo organisko savienojumu emisijas ierobežošana no organiskiem šķīdinātājiem — Direktīva 1999/13 — Esošām iekārtām piemērojamās prasības — Samazināšanas plāna īstenošana — Iespēja piešķirt termiņa pagarinājuma aizstājēju izstrādāšanai — Operatora iesniegta pieteikuma un kompetento iestāžu piešķirtas atļaujas nepieciešamība — Kompetento iestāžu novērtējuma brīvība — Vērā ņemami elementi*

(*Padomes Direktīvas 1999/13 II B pielikuma 2. punkta pirmās daļas i) punkts*)

1. Direktīvas 1999/13 par gaistošu organisko savienojumu emisijas ierobežošanu no organiskiem šķīdinātājiem noteiktos darbības veidos un iekārtās II B pielikums ir jāinterpretē tādējādi, ka termiņa pagarinājums, kas ir paredzēts tā 2. punkta pirmās daļas i) punktā, var tikt piešķirts “iekārtas” – šīs direktīvas 2. panta 1) punkta izpratnē – operatoram, lai īstenotu gaistošo organisko savienojumu emisijas samazināšanas plānu, ja vēl tikai izstrādā aizstājējus, kas satur maz šķīdinātāja vai to nemaz nesatur, lai gan ražojuma cietās daļas saturu šajā iekārtā var uzskatīt par nemainīgu un izmantot kā atskaites lielumu emisijas samazināšanā.

Iespēja piešķirt operatoram termiņa pagarinājumu katrā ziņā nozīmē, ka visi šajā direktīvā paredzētie termiņi, tostarp termiņš, kas beidzas 2007. gada 31. oktobrī, attiecībā uz pastāvošām iekārtām var tikt pagarināti. Citāda interpretācija atņemtu reglamentējošo raksturu minētās direktīvas II B pielikuma 2. punkta pirmās daļas i) punktam un šīs normas vienīgais mērķis būtu termiņa aprēķināšanas skaidrojums.

Turklāt, lai gan atbilstoši Direktīvas 1999/13 II B pielikuma 2. punkta otrajai daļai noteikts samazināšanas plāns jāiesteno iekārtās, kur ražošanas cietās daļas saturu var uzskatīt par nemainīgu un izmantot kā atskaites lielumu emisijas samazināšanā, šis plāns tomēr nav īpašs noteikums, kas izslēdz termiņa pagarinājuma piešķiršanu tādu iekārtu operatoriem. Termiņa pagarināšanas iespēju visu veidu iekārtām neatkarīgi no pieņemtā samazināšanas plāna turklāt apstiprina *ratio legis*, uz kuru balstās Direktīvas 1999/13 noteikumi par termiņa pagarināšanu un iekārtām, kurās ražošanas cietās daļas saturs ir nemainīgs. Pirmkārt, šis termiņa pagarinājums ir samērīguma principa izpausme. Otrkārt, kā izriet no Direktīvas 1999/13 preambulas 8. apsvēruma, tā balstās uz apsvērumu, ka no organisko savienojumu emisijas var izvairīties vai to var samazināt potenciāli mazāk kaitīgi aizstājēji, kas ir pieejami vai tuvākajos gados kļūs pieejami. Šajā ziņā mērķim, ar kādu ieviests ražošanas cietās daļas nemainīga satura kritērijs, nav nekādas saiknes ar *ratio legis*, uz kā balstās Direktīvas 1999/13 noteikumi par iespēju piešķirt termiņa pagarinājumu, ja aizstājējus, kas satur maz šķīdinātāja vai to nemaz nesatur, vēl tikai izstrādā.

Visbeidzot, ciktāl atšķirīgu Direktīvas 1999/13 II B pielikuma interpretāciju no šī pielikuma teksta tieši nevar secināt, tāda interpretācija būtu pretrunā tiesiskās noteiktības principam, kas prasa, lai Savienības tiesiskais regulējums ļautu ieinteresētajām personām precīzi zināt tajā noteikto saistību apjomu un lai šīs personas nepārprotami zinātu savas tiesības un pienākumus un spētu atbilstoši rīkoties.

(sal. ar 50., 53., 55.–58., 61., 62. un 64. punktu un rezolutīvās daļas 1) punktu)

2. Direktīvas 1999/13 par gaistošu organisko savienojumu emisijas ierobežošanu no organiskiem šķīdinātājiem noteiktos darbības veidos un iekārtās II B pielikuma 2. punkta pirmās daļas i) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka termiņa pagarināšanai, lai īstenotu gaistošu organisko savienojumu emisijas samazināšanas plānu, ir nepieciešama kompetento iestāžu atļauja, kuras priekšnoteikums ir attiecīgā operatora iepriekšējs pieteikums.

Šajā ziņā Direktīvas 1999/13 II B pielikuma 2. punkta pirmās daļas i) punktā paredzētais termiņa pagarinājums kā atkāpe no minētās direktīvas vispārīgajiem noteikumiem ir jāinterpretē šauri, vienlaikus ņemot vērā ar šo pielikumu izvirzītos mērķus, proti, pirmkārt, veicināt aizstājēju izstrādāšanu un, otrkārt, ievērot samērīguma principu. Turklāt no šī paša minētās direktīvas teksta, kurā paredzēts vienīgi termiņa “pagarinājums”, izriet, ka uz šī pielikuma balstītai samazināšanas plāna īstenošanai ir jābūt laika ierobežojumam.

Tādējādi, lai noteiktu, vai termiņa pagarinājums operatoram gaistošu organisko savienojumu emisijas samazināšanas plāna īstenošanai ir jāpiešķir, un lai noteiktu varbūtēji piešķiramā termiņa pagarinājuma ilgumu, šim kompetentajām iestādēm, ņemot vērā tām paredzēto rīcības brīvību, ir tostarp jāpārbauda, vai aizstājēji, kas ir piemēroti izmantošanai attiecīgajās iekārtās un gaistošu organisko savienojumu emisijas samazināšanai, patiešām tiek izstrādāti; vai notiekošie darbi, ņemot vērā sniegto informāciju, var beigties ar tādu aizstājēju izstrādi, vai nepastāv alternatīvs pasākums, ar ko var tikt panākta līdzīga vai vēl lielāka emisijas samazināšana ar zemākām izmaksām, un tostarp, vai jau nav pieejami citi aizstājēji. Turklāt ir jāņem vērā saikne starp emisijas ierobežojumu apjomu, ko radīs aizstājēji, kas vēl tiek izstrādāti, kā arī šo aizstājēju izmaksām, no vienas puses, un papildu emisiju, ko radīs termiņa pagarinājums, kā arī varbūtējo alternatīvo pasākumu izmaksām, no otras puses. Termiņa pagarinājuma ilgums nevar pārsniegt aizstājēju izstrādei nepieciešamo laiku. Tas ir jāizvērtē, ņemot vērā visu atbilstošo informāciju un tostarp papildu emisijas apjomu, kas rodas termiņa pagarinājuma dēļ, un varbūtējo alternatīvo pasākumu izmaksas attiecībā pret emisijas ierobežojumu apjomu, ko radīs aizstājēji, kas vēl tiek izstrādāti, un šo aizstājēju izmaksām.

(sal. ar 73.–77. punktu, 83. punktu un rezolutīvās daļas 2) punktu)